T004 A HÀM IV 182-Kinh Mã Ấp-Phẩm Song

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

PHAÅM THÖÙ 15: PHAÅM SONG

182. KINH MAÕ AÁP (I)
183. KINH MAÕ AÁP (II)
184. KINH NGÖU GIAÙC SA-LA LAÂM (I)
185. KINH NGÖU GIAÙC SA-LA LAÂM (II)
186. KINH CAÀU GIAÛI
187. KINH THUYEÁT TRÍ
188. KINH A-DI-NA
189. KINH THAÙNH ÑAÏO
190. KINH TIEÅU KHOÂNG
191. KINH ÑAÏI KHOÂNG
574 TRUNG A-HAØM

182. KINH MAÕ AÁP (I)1

Toâi nghe nhö vaày. Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Öông-kò2, cuøng vôùi ñaïi chuùng Tyø-kheo. Ngaøi cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo ñi ñeán Maõ aáp3, nguï taïi Maõ laâm töï4. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo raèng: “Ngöôøi ta thaáy caùc ngöôi, nhöõng Sa-moân, laø Sa-moân. Neáu coù ai hoûi caùc ngöôi, nhöõng Sa-moân, thì caùc ngöôi coù töï xöng mình laø Sa-moân chaêng?” Caùc Tyø-kheo baïch raèng: “Baïch Theá Toân, coù.” Phaät laïi noùi: “Cho neân, caùc ngöôi chính vì leõ ñoù, chính vì laø Sa-moân, phaûi hoïc phaùp nhö thaät Sa- moân, vaø phaùp nhö thaät Phaïm chí. Sau khi ñaõ hoïc phaùp nhö thaät Sa-moân vaø phaùp nhö thaät Phaïm chí, baáy giôø môùi laø Sa-moân chaân chaùnh, khoâng phaûi laø Sa-moân hö danh. Neáu coù thoï nhaän aùo chaên, aåm thöïc, giöôøng choõng, thuoác thang, vaø caùc thöù tö cuï sinh hoaït khaùc, nhöõng thöù cung caáp aáy ñöôïc phöôùc lôùn, ñöôïc keát quaû lôùn, ñöôïc coâng ñöùc lôùn vaø ñöôïc quaû baùo roäng raõi. Caùc ngöôi neân hoïc nhö vaäy. “Theá naøo laø phaùp nhö thaät Sa-moân vaø phaùp nhö thaät Phaïm chí? “Thaân haønh thanh tònh, chaùnh ñaïi quang minh, kheùo leùo giöõ gìn, khoâng coù tyø veát. Nhaân nôi thaân haønh thanh tònh naøy maø vaãn khoâng töï ñeà cao, khoâng khinh cheâ ngöôøi, khoâng oâ ueá, khoâng vaån ñuïc, ñöôïc caùc vò Phaïm haïnh coù trí khen ngôïi. Neáu caùc ngöôi nghó raèng, ‘Ta thaân haønh thanh tònh, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm’, naøy Tyø-kheo, Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc ngöôi mong caàu nghóa cuûa Sa-moân maø laïc maát nghóa cuûa Sa-moân. “Nhö muoán caàu hoïc tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân ñaõ thanh tònh laïi phaûi laøm nhöõng gì? Phaûi hoïc khaåu haønh thanh tònh, chaùnh ñaïi quang minh, kheùo leùo giöõ gìn, khoâng coù tyø veát.

Nhaân nôi khaåu haønh thanh tònh naøy maø vaãn khoâng töï ñeà cao, khoâng khinh cheâ ngöôøi, khoâng oâ ueá, khoâng vaån ñuïc, ñöôïc caùc vò Phaïm haïnh coù trí khen ngôïi. Neáu caùc thaày nghó raèng, 'Ta thaân, khaåu haønh thanh tònh, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm', naøy Tyø-kheo, Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc ngöôi mong caàu nghóa cuûa Sa-moân maø laïc maát nghóa cuûa Sa- moân. "Nhö muoán caàu tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân, khaåu ñaõ thanh tònh, laïi phaûi laøm nhöõng gì? Phaûi hoïc yù haønh thanh tònh, chaùnh ñaïi quang minh, kheùo leùo giöõ gìn, khoâng coù

1.
Baûn Haùn, quyeån 48. Töông ñöông Paøli, M.39. Mahaø-Assapura-suttaö. Haùn, tham chieáu, No.125 (49.8).
2.
Öông-kò quoác moät trong möôøi saùu nöôùc lôùn thôøi Phaät. Paøli: Aíga.
3.
Maõ aáp moät thò traán cuûa Öông-kò. Paøli: assapuraö naøma aígaønaö nigamo.
4.
Maõ laâm töï khoâng roõ.

tyø veát. Nhaân nôi yù haønh thanh tònh naøy maø vaãn khoâng töï ñeà cao, khoâng khinh cheâ ngöôøi, khoâng oâ ueá, khoâng vaån ñuïc, ñöôïc caùc vò Phaïm haïnh coù trí khen ngôïi. Neáu caùc ngöôi nghó raèng, 'Ta thaân, khaåu, yù haønh thanh tònh, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm', naøy Tyø-kheo, Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc ngöôi mong caàu nghóa cuûa Sa-moân maø laïc maát nghóa cuûa Sa- moân. "Nhö muoán caàu tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân, khaåu, yù ñaõ thanh tònh, laïi phaûi laøm nhöõng gì? Phaûi hoïc maïng haønh5 thanh tònh, chaùnh ñaïi quang minh, kheùo leùo giöõ gìn, khoâng coù tyø veát. Nhaân nôi maïng haønh thanh tònh naøy maø vaãn khoâng töï ñeà cao, khoâng khinh cheâ ngöôøi, khoâng oâ ueá, khoâng vaån ñuïc, ñöôïc caùc vò Phaïm haïnh coù trí khen ngôïi. Neáu caùc ngöôi nghó raèng, 'Ta thaân, khaåu, yù, maïng haønh thanh tònh, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm', naøy Tyø-kheo Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc ngöôi mong caàu nghóa cuûa Sa-moân maø laïc maát nghóa cuûa Sa-moân. "Nhö muoán caàu hoïc tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân, khaåu, yù, maïng ñaõ thanh tònh, laïi phaûi laøm nhöõng gì? Tyø-kheo phaûi hoïc thuû hoä caùc caên, thöôøng nieäm söï kheùp kín, nieäm töôûng muoán minh ñaït, thuû hoä nieäm taâm maø ñöôïc thaønh töïu, haèng muoán khôûi yù. Khi maét thaáy saéc, khoâng chaáp thuû saéc töôùng, khoâng ñaém saéc vò; vì söï phaãn traùnh6 maø thuû hoä

caên con maét, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia7, neân thuû hoä caên con maét. Cuõng vaäy, tai, muõi, löôõi, thaân, khi yù bieát phaùp khoâng chaáp thuû phaùp töôùng, khoâng ñaém phaùp vò; vì söï phaãn traùnh maø thuû hoä yù caên, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia, neân thuû hoä yù caên. Neáu caùc ngöôi nghó raèng, 'Ta thaân, khaåu, yù, maïng haønh thanh tònh, thuû hoä caùc caên, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm', naøy Tyø-kheo, Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc thaày mong caàu cöùu caùnh cuûa Sa-moân maø laïc maát cöùu caùnh cuûa Sa-moân. "Nhö muoán caàu hoïc tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân, khaåu, yù, maïng ñaõ thanh tònh, ñaõ thuû hoä caùc caên, laïi phaûi laøm nhöõng gì? Tyø-kheo phaûi hoïc chaùnh tri khi ra, khi vaøo8, kheùo quaùn saùt phaân bieät9; co duoãi, cuùi ngöôùc, nghi dung chöõng chaïc; kheùo mang Taêng-giaø- leâ vaø caùc y baùt; ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, noùi naêng hay im laëng... ñeàu coù chaùnh tri. Neáu caùc ngöôi nghó raèng, 'Ta thaân, khaåu, yù, maïng haønh thanh tònh, thuû hoä caùc caên, coù chaùnh tri khi ra, khi vaøo, ñieàu caàn laøm ta ñaõ laøm xong, khoâng caàn hoïc theâm nöõa, ñaõ thaønh töïu ñöùc nghóa, khoâng coøn gì phaûi laøm theâm', naøy Tyø-kheo, Ta noùi cho caùc ngöôi bieát, khoâng ñeå caùc ngöôi mong caàu nghóa cuûa Sa-moân maø laïc maát nghóa cuûa Sa-moân. "Nhö muoán caàu hoïc tieán theâm nöõa, Tyø-kheo neáu thaân, khaåu, yù, maïng ñaõ thanh tònh, ñaõ thuû hoä caùc caên, ñaõ bieát roõ söï ra vaøo, laïi phaûi laøm nhöõng gì? Tyø-kheo neân hoïc soáng coâ ñoäc taïi nôi xa vaéng, ôû trong röøng vaéng, döôùi goác caây, nhöõng nôi khoâng nhaøn yeân tónh, söôøn

5. Maïng haønh thanh tònh, sinh hoaït, hay söï nuoâi soáng, thanh tònh. Paøli: parisuddho aøjìvo. 6. Vò phaãn traùnh coá vì söï phaãn noä vaø tranh caõi. Paøli: yatvaødhikaraòam enam..., do nguyeân nhaân gì maø... Trong baûn Haùn, adhikaraòa, nguyeân nhaân, ñöôïc hieåu laø söï tranh caõi. 7. Thuù höôùng bæ coá Paøli: (akusalaø dhammaø) anvaøssaveyyö, (caùc phaùp baát thieän) coù theå khôûi leân (troâi chaûy vaøo taâm). 8. Chaùnh tri xuaát nhaäp Paøli: abhikkante paæikkante saöpajaønakaørì, tænh giaùc (bieát mình ñang laøm gì) khi ñi tôùi ñi lui. 9. Thieän quaùn phaân bieät; Paøli: aølokite vilokite saupajaønakaørì, tænh giaùc khi nhìn tröôùc nhìn sau.

non, ñoäng ñaù, ñaát troáng, luøm caây, hoaëc vaøo trong röøng, hoaëc giöõa baõi tha ma. Vò aáy sau khi ôû trong röøng vaéng, hoaëc döôùi goác caây, nhöõng nôi khoâng nhaøn yeân tónh, traûi ni-sö-ñaøn, ngoài kieát giaø, chaùnh thaân chaùnh nguyeän10, höôùng nieäm noäi taâm11, ñoaïn tröø taâm tham lam, taâm khoâng tranh caõi12, thaáy taøi vaät vaø caùc nhu duïng sinh soáng cuûa ngöôøi khaùc maø khoâng khôûi loøng tham muoán, muoán khieán veà mình. Vò aáy ñoái vôùùi söï tham lam, taâm ñaõ tònh tröø. Cuõng vaäy, saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, ñoaïn nghi tröø hoaëc, ñoái vôùi caùc thieän phaùp khoâng coù do döï. Vò aáy ñoái vôùi söï nghi hoaëc, taâm

ñaõ tònh tröø. Vò aáy ñaõ ñoaïn tröø naêm trieàn caùi, nhöõng thöù laøm oâ ueá, tueä yeáu keùm, roài ly duïc, ly phaùp aùc baát thieän, cho ñeán chöùng ñaéc ñeä Töù thieàn, thaønh töïu an truï. “Tyø-kheo vôùi ñònh taâm nhö vaäy, thanh tònh, khoâng oâ ueá, khoâng phieàn nhieät, nhu nhuyeán, kheùo an truï, chöùng ñaéc taâm baát ñoäng, beøn höôùng ñeán söï taùc chöùng Laäu taän trí thoâng. Vò aáy lieàn bieát nhö thaät raèng, ‘Ñaây laø Khoå’, ‘Ñaây laø Khoå taäp’, ‘Ñaây laø Khoå dieät’, ‘Ñaây laø Khoå dieät ñaïo’. Cuõng bieát nhö thaät ‘Ñaây laø Laäu’, ‘Ñaây laø Laäu taäp’, ‘Ñaây laø Laäu dieät’, ‘Ñaây laø Laäu dieät ñaïo’. Tyø-kheo aáy ñaõ bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy roài, taâm giaûi thoaùt duïc laäu, höõu laäu, voâ minh laäu. Giaûi thoaùt roài lieàn bieát laø mình ñaõ giaûi thoaùt, bieát nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Ta noùi vò aáy laø Sa-moân, laø Phaïm chí, laø Thaùnh, laø Tònh duïc13. “Theá naøo goïi laø “Sa-moân”? Laø ngöôøi ñaõ ñình chæ14 caùc phaùp aùc baát thieän, caùc laäu oâ ueá, laø goác reã cuûa söï höõu trong töông lai, laø söï phieàn nhieäït, laø nhaân cuûa khoå baùo, cuûa sanh laõo beänh töû. Ñoù goïi laø Sa-moân. “Theá naøo goïi laø “Phaïm chí”? Laø ngöôøi xa lìa15 caùc phaùp aùc, phaùp baát thieän, caùc laäu oâ ueá maø laø goác reã cuûa söï höõu trong töông lai, laø söï phieàn nhieät, laø nhaân cuûa khoå baùo, cuûa sanh laõo beänh töû. Ñoù goïi laø Phaïm chí. “Theá naøo goïi laø Thaùnh? Laø ngöôøi xa lìa16 caùc phaùp aùc, phaùp baát thieän, caùc laäu oâ ueá, laøm goác reã cuûa söï höõu trong töông lai, laø söï phieàn nhieät, laø nhaân cuûa khoå baùo, cuûa sanh laõo beänh töû. Ñoù goïi laø Thaùnh. “Theá naøo goïi laø “Tònh duïc”? Laø ngöôøi ñaõ taém röûa saïch caùc phaùp aùc, phaùp baát thieän, caùc laäu oâ ueá, laø goác reã cuûa höõu trong töông lai, laø söï phieàn nhieät, laø nhaân cuûa khoå baùo, cuûa sanh laõo beänh töû. Ñoù goïi laø Tònh duïc. Ñoù goïi laø Sa-moân, laø Phaïm chí, laø Thaùnh, laø tònh duïc.” Phaät thuyeát nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo aáy sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

10. Chaùnh thaân chaùnh nguyeän Paøli: ujuö kaøyaö paòidhaøya,
ngoài thaúng löng. Baûn Haùn, paòidhaøya, sau khi ñaët ñeå, ñöôïc hieåu laø paòidhaøna: öôùc nguyeän. 11. Phaûn nieäm baát höôùng Paøli:
parimukhaö satiö upaæææhapetvaø, döïng chaùnh nieäm ngay tröôùc maët (heä nieäm taïi tieàn). 12. Taâm voâ höõu traùnh Paøli: vigataøbhijjhena cetasaø
vharati, soáng vôùi taâm tö khoâng tham lam. 13. Tònh duïc Paøli: nahaøtaka,
ngöôøi ñaõ taém saïch. 14. Töùc chæ Paøli: samaòo...samitaøassa honti
paøpakaø aøkusalaø dhammaø, Sa-moân..., laø nhöõng ngöôøi ñaõ ñình chæ caùc phaùp aùc baát thieän. Theo ñaây, töø samaòa (Sa-moân) ñöôïc giaûi thích laø do ñoäng töø sammati: (laøm cho) yeân laëng, tónh laëng, tónh chæ, ñình chæ. 15. Vieãn ly Paøli: braøhmaòo...baøhitaøssa honti paøpakaø aøkusalaø dhammaø,
Baø-la-moân (braøhmaòa) laø nhöõng ngöôøi ñaõ loaïi ra ngoaøi caùc phaùp aùc baát thieän. Theo ñaây, töø braøhmaòa ñöôïc giaûi thích laø do ñoäng töø baøheti, cöï tuyeät, traùnh xa, loaïi boû. 16. Vieãn ly Paøli: aøriyo...aørakaøssa..., Thaùnh
(aøriya), laø nhöõng ngöôøi caùch xa... Theo ñaây, aøriya do traïng töø aørakaø, caùch xa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.